

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 299
din data de 26.07.2011**

Dosar nr. 135/2011
Petiția nr. 2477/08.04.2011
Potent: D P
Reclamat: B I
B I

Obiect: Refuzul persoanelor de etnie romă și a românilor proveniți din ținutul "țara Moților", de a face parte din Composesoratul reînființat al comunei Buteni.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților.

I.1.1 D P com.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1B I com.

I.2.2B I com.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Potentul susține că, în data 03.11.2008 pe când avea loc ședința Adunării Generale Extraordinare a Composesoratului Urbarial Conținut din localitatea Buteni, domnul B I nu a permis cetățenilor de etnie romă și a locuitorilor comunei veniți din țara moților să pătrundă în sala de ședințe, spunând; „nu au venit în Buteni cu pădure de la mama lor....”.

2.2 După acest eveniment tensionat a urmat în data de 21.03.2011 o altă întrunire a asociației Composesoratului la care au participat un număr foarte mare de membri și la acest eveniment domnul B I restricționând participarea. Acesta în cadrul ședinței a întrebat mulțimea; "ce caută țiganii la

ședința composesoratului?”, cerând participanților de naționalitate română să-i scoată afară.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 2477.10.05.2011, a fost citat domnul D P , în calitate de petent, pentru data de 07.06.2011. Procedură legal îndeplinită.

3.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 2967.10.05.2011, a fost citat domnul B I , în calitate de reclamat, pentru data de 07.06.2011. Procedură legal îndeplinită.

3.3 Prin adresa înregistrată cu nr. 2967.10.05.2011, a fost citat domnul B I , în calitate de reclamat, pentru data de 07.06.2011. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1 Petentul relatează un eveniment din data de 03.11.2008, din cadrul ședinței Adunării Generale Extraordinare a Composesoratului Urbarial Conținut din localitatea Buteni, în care, domnul B I nu a permis cetățenilor de etnie romă și a locuitorilor comunei veniți din țara moșilor să pătrundă în sala de ședință (declarații ale persoanelor refuzate depuse la dosar). Acesta tulburând ședința adunării declarând; „nu au venit în Buteni cu pădure de la mama lor...”. Petentul consideră că, prin acest mod de manifestare, reclamatul dorește să obțină o intimidare a populației de altă etnie sau aparținând unui alt grup social, fiindu-le în mod abuziv încălcat un drept de asociere în Composesorat. De menționat că, din punct de vedere legal și a derulărilor evenimentelor istorice, aceste Composesorate s-au reînființat în anul 2000 în baza Legii 1/2000 și a Legii 247/2005, având ca rol reconstituirea cu titlu de proprietate a tuturor proprietăților, suprafețelor deținute ca urmare a Reformei Agrare îndeplinită în anul 1921 și a redeobândirii suprafețelor din anul 1946. În cadrul acestor composesorate, or coproprietăți toți cei asociați aveau dreptul de folosință egală asupra fâneței, pădurii, rezultatele muncii lor fiind împărțite în mod egal între membrii, cu știrea și acordul tuturor. Aceste composesorate din punct de vedere al structurii umane, erau formate în principiu, din vechii moștenitori de pășuni și păduri. În opinia petentului în prezent nu există o dispoziție legală or o cutumă care să împiedice primirea de noi membri. Petentul susține că, din nefericire pentru localitatea Buteni, nu s-a găsit un document o evidență clară privind structura umană a vechiului composesorat, conducând acest lucru la un izvor perpetuu de tensiune între localnici.

4.2 Petentul susține că, în cadrul composesoratului au fost persoane care au dorit și susținut ca și noilor membrii intrați, să le fie recunoscut dreptul de asociere. Înainte de anul 1946, proprietatea plebei era recunoscută în cadrul comunităților de iobagi-nouîmproprietăriți, aceștea deținând suprafețe întinse de pășuni, păduri, primite (pe fum) și cedate de nobili în perioada reformei agrare înfăptuită în anul 1921. În acest sens, potrivit unui obicei înrădăcinat, s-a încetățenit practica ca, aceste pretenții asupra vechilor proprietari să le poată ridica doar descendenții vechilor proprietari.

4.3 În prezent pentru a se repara o nedreptate față de noii locuitori ai comunei, Adunarea Generală a Composesoratului a hotărât recunoașterea calității de membru al asociației pentru toți locuitorii comunei, indiferent de etnie or origini. Această hotărâre fiind contestată în instanță de anumite persoane care se opun, cauza fiind pe rolul judecătoriei.

4.4 În data de 21.03.2011 după susținerile petentului s-a organizat o altă întrunire a asociației Composesoratului la care au participat un număr foarte mare de membrii, moment în care, domnul B I a întrebat mulțimea; "ce caută țiganii la ședința composesoratului?", cerând participanților de naționalitate română recunoscuți după vechime în comună, să-i scoată afară, inclusiv și pe acei români veniți din Țara Moților. Acestora din urmă reproșându-le că nu au nici un drept în comuna Buteni. Într-o asemenea situație petentul consideră că, pârâtul a creat un tratament degradant la care au fost supuși cetățenii de etnie romă ai asociației, încercându-se excluderea lor din viața comunității. Având în vedere cele de mai sus, respectiv întreaga dinamică a devenirii composesoratelor, raportată și la realitatea economico-socială și la condițiile de reluare a existenței acestora, în calitate de petent și de persoană direct interesată consideră că, dreptul de a fi inclus în cadrul acestei asociații aparține tuturor capilor de familie ce locuiesc în prezent în localitatea Buteni.

Susținerile părții reclamate

4.2 -

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 Colegiul CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată relevă o situație în care, locuitorii entici romi ai localității Buteni, li s-a interzis să participe la ședința de Composesorat din data de 21.03.2011.

Colegiul ia act de evenimentul petrecut în data de 03.11.2008 din cadrul ședinței Adunării Generale Extraordinare a Composesoratului Urbarial Conținut din localitatea Buteni și descris în petiție, ridicând față de acesta, excepția de tardivitate a introducerii petiției potrivit art 21 din O.G. nr.137/2000, republicată. "Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei".

Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță nu este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

5.2 Reiterând că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis invocat de persoana care se consideră discriminată, Colegiul observă că, un asemenea raport poate fi stabilit în prezenta speță.

5.3 În cauză sunt prezentate indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată a constituit un obiter dictum în legătură cu îndemnul de a fi scoși etnicii romi din ședința susținută cu ocazia Adunării membrilor din Composesoratul Buteni. Acest îndemn fiind susținut, prin nerecunoașterea etnicilor romi de a avea dreptul de a pretinde proprietăți asupra pădurilor și fânetelor ca o recunoaștere în cadrul composesoratului. De menționat că, acest îndemn a venit din partea domnului B I cetățean al localității Buteni, în data de 21.03.2011. Acesta din urmă adresându-se etnicilor romi aflați în sala de ședință; "ce caută țiganii la ședința composesoratului?".

5.4 Astfel, Colegiul este de opinie că în speță se poate reține un raport de cauzalitate între un criteriu interzis potrivit art. 2 alin 1 coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată și faptele imputate. De asemenea, din înscrisurile depuse la dosar rezultă elemente constitutive ale unei fapte de discriminare, care să conducă la o diferență de tratament, determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată, "Constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, or acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității or crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie

socială sau la o categorie defavorizată or de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele prezentate în petiție întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, modificată .

2. Sancționarea părții reclamate B I cu avertisment, potrivit art. 2 alin 11 și art. 26 alin 1 din O.G nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată.

3. Clasarea dosarului

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte

5. O copie a hotărârii se va transmite părților

a) D P com.

b) B I com.

c) B I com.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc – Membru

Claudia Sorina Vlaș – Membru

Cristian Jura – Membru

Ioana Pop Liliana – Membru

Vasile Alexandru Vasile – Membru

Intocmit: Rodina Olimpiu-Serviciul Asistență Colegiul Director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

